

LEGE
Codul subsolului

nr. 1511-XII din 15.06.1993

Monitorul Parlamentului Republicii Moldova nr.11/325 din 1993

* * *

Abrogat: 17.07.2009

[Legea R.Moldova nr.3-XVI din 02.02.2009](#)

C U P R I N S

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 1.](#) Sarcinile legislației privind subsolul

[Articolul 2.](#) Legislația privind subsolul

[Articolul 3.](#) Noțiunea de subsol

[Articolul 4.](#) Proprietatea asupra subsolului

[Articolul 5.](#) Reglementarea relațiilor miniere

[Articolul 6.](#) Administrarea de stat în domeniul folosirii și protecției subsolului

[Articolul 7.](#) Competența autorităților administrației publice locale

[Articolul 8.](#) Beneficiarii folosinței subsolului

[Articolul 9.](#) Felurile de folosire a subsolului

[Articolul 10.](#) Atribuirea subsolului în folosință

[Articolul 11.](#) Termenele de folosire a subsolului

[Articolul 12.](#) Plata pentru folosirea subsolului

[Articolul 13.](#) Stimularea economică

[Articolul 14.](#) Drepturile și obligațiile fundamentale ale beneficiarilor folosinței subsolului

[Articolul 15.](#) Încetarea dreptului de folosire a subsolului

[Articolul 16.](#) Retragerea subsolului

Capitolul II

STUDIAREA SUBSOLULUI

[Articolul 17.](#) Sarcinile studierii subsolului

[Articolul 18.](#) Cerințele principale față de studierea subsolului

[Articolul 19.](#) Înregistrarea de stat a lucrărilor de studiere a subsolului

[Articolul 20.](#) Rezultatele studierii subsolului

[Articolul 21.](#) Evaluarea geologo-economică a substanțelor utile

[Articolul 22.](#) Descoperitorii zăcămintelor de substanțe utile

Capitolul III

FONDUL DE STAT DE INFORMAȚII PRIVIND SUBSOLUL

[Articolul 23.](#) Atribuțiile fondului de stat de informații privind subsolul

[Articolul 24.](#) Evidența de stat a obiectivelor de folosire a subsolului

[Articolul 25.](#) Cadastrele de stat ale obiectivelor de folosire a subsolului

[Articolul 26.](#) Balanțele de stat ale rezervelor de substanțe utile

Capitolul IV

PROIECTAREA, CONSTRUIREA ÎNTREPRINDERILOR, OBIECTIVELOR ȘI CONSTRUCȚIILOR, LEGATE DE FOLOSIREA SUBSOLULUI

[Articolul 27.](#) Proiectarea și construirea întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor

[Articolul 28.](#) Cerințele principale față de proiectarea și construirea întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor

Capitolul V

FOLOSIREA SUBSOLULUI PENTRU EXPLOATAREA ZĂCĂMINTELOR DE SUBSTANȚE UTILE ȘI ÎN SCOPURI CE NU SÎNT LEGATE DE EXTRAGEREA SUBSTANȚELOR UTILE

[Articolul 29.](#) Exploatarea zăcămintelor de substanțe utile

[Articolul 30.](#) Expertiza de stat și aprobarea rezervelor de substanțe utile

[Articolul 31.](#) Cerințele principale față de exploatarea zăcămintelor de substanțe utile și prelucrarea materiei prime minerale

[Articolul 32.](#) Modul de folosire a subsolului în scopuri ce nu sînt legate de extragerea substanțelor utile

[Articolul 33.](#) Condițiile de ridicare a construcțiilor pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe utile și pe teritoriile de asupra obiectivelor și construcțiilor din subteran, ce nu sînt legate de exploatarea zăcămintelor

[Articolul 34.](#) Trecerea la pierderi a rezervelor de substanțe utile

[Articolul 35.](#) Lichidarea și conservarea întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor

Capitolul VI

FOLOSIREA SUBSOLULUI PENTRU ÎNGROPAREA (DEPOZITAREA) SUBSTANȚELOR NOCIVE ȘI A DEȘEURILOR

[Articolul 36.](#) Modul de folosire a subsolului pentru îngroparea (depozitarea) substanțelor nocive și a deșeurilor

[Articolul 37.](#) Cerințele principale față de îngroparea (depozitarea) în subsol a substanțelor nocive și deșeurilor

Capitolul VII

SECURITATEA DESFĂȘURĂRII LUCRĂRILOR LEGATE DE FOLOSIREA SUBSOLULUI

[Articolul 38.](#) Asigurarea desfășurării în condiții de securitate a lucrărilor legate de folosirea subsolului

[Articolul 39.](#) Cerințele principale cu privire la asigurarea desfășurării în condiții de securitate a lucrărilor în timpul folosirii subsolului

[Articolul 40.](#) Serviciul minier de salvare

[Articolul 41.](#) Lichidarea situațiilor de avarie

Capitolul VIII

PROTECȚIA SUBSOLULUI

[Articolul 42.](#) Cerințele principale în domeniul protecției subsolului

[Articolul 42¹.](#) Atribuțiile organului de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător

[Articolul 43.](#) Protecția sectoarelor subsolului care prezintă o deosebită valoare științifică și culturală

Capitolul IX

**SUPRAVEGHEREA MINIERĂ DE STAT A STUDIERII,
FOLOSIRII ȘI PROTECȚIEI SUBSOLULUI**

[Articolul 44.](#) Organele care exercită supravegherea minieră de stat a studierii, folosirii și protecției subsolului

[Articolul 45.](#) Sarcinile supravegherii miniere de stat a studierii, folosirii și protecției subsolului

[Articolul 46.](#) Atribuțiile organului de stat pentru supravegherea minieră

[Articolul 47.](#) Asigurarea geologică, topografică minieră și de altă natură a lucrărilor în timpul folosirii subsolului și controlul asupra îndeplinirii lor

[Articolul 48.](#) Expertiza de stat a folosirii subsolului

Capitolul X

**SOLUȚIONAREA LITIGIILOR LEGATE DE PROBLEMELE FOLOSIRII
SUBSOLULUI ȘI RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA
LEGISLAȚIEI PRIVIND SUBSOLUL**

[Articolul 49.](#) Modul de soluționare a litigiilor

[Articolul 50.](#) Răspunderea pentru încălcarea legislației privind subsolul

Capitolul XI

TRATATELE INTERNAȚIONALE

[Articolul 51.](#) Tratatul internațional

Notă: În cuprinsul codului, cuvintele “organele de autoadministrare locală”, “Departamentul de Stat pentru Protecția Mediului Înconjurător și Resursele Naturale” și “extraction” se înlocuiesc cu cuvintele “autoritățile administrației publice locale”, “organul de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător” și, respectiv, “extragerea” conform [Legii nr.213-XVI din 13.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006

Notă: Vezi [Hot. Parl. nr.1512-XII din 15.06.93](#) "Pentru punerea în aplicare a Codului subsolului"

Parlamentul Republicii Moldova adoptă prezentul cod.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Sarcinile legislației privind subsolul

Legislația privind subsolul are următoarele sarcini: reglementarea relațiilor miniere în scopul asigurării, în interesul generației de azi și celor viitoare, a folosirii științific întemeiate, rațională și complexe a subsolului pentru satisfacerea necesarului de materie primă minerală și altor necesități ale economiei naționale, protecției subsolului, asigurării securității lucrărilor la folosirea subsolului, precum și apărarea drepturilor persoanelor fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma de gospodărire.

Articolul 2. Legislația privind subsolul

Relațiile în domeniul folosirii și protecției subsolului (relațiile miniere) în Republica Moldova se reglementează de prezentul cod și de alte acte normative.

Articolul 3. Noțiunea de subsol

Subsolul este partea scoarței terestre, situată mai jos de stratul de sol și de fundul bazinelor de apă ce se întinde pînă la adîncimi accesibile pentru studiere și valorificare geologică.

Articolul 4. Proprietatea asupra subsolului

Subsolul este proprietatea Republicii Moldova care îl posedă, îl folosește, dispune de el și îl protejează.

Articolul 5. Reglementarea relațiilor miniere

Reglementării sînt supuse relațiile miniere în domeniile:

- a) elaborării și perfecționării principiilor fundamentale, regulilor generale și normelor de folosire a subsolului;
- b) determinării unei politici tehnico-științifice unice în domeniul studierii, evaluării, folosirii și protecției subsolului, precum și al desfășurării în condiții de securitate a lucrărilor la folosirea subsolului;
- c) stabilirii bazelor protecției mediului înconjurător în timpul folosirii subsolului;
- d) determinării principiilor de evaluare geologo-economică și a exactității de substanțe utile;
- e) stabilirii principiilor generale de plată pentru subsol;
- f) creării și ținerii fondului de stat de informații privind subsolul și determinării modului de formare și folosire a lui;
- g) dispunerii de fondul de stat de informații privind subsolul;
- h) exercitării supravegherii de stat a folosirii, protecției subsolului și a efectuării lucrărilor de studiere geologică a subsolului, precum și reglementării altor chestiuni în domeniul folosirii și protecției subsolului.

Articolul 6. Administrarea de stat în domeniul folosirii și protecției subsolului

Administrarea de stat în domeniul folosirii și protecției subsolului se efectuează de către Guvern, prin intermediul organului de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător (în componența lui serviciul control geologic de stat) și al organului de stat pentru supravegherea minieră, și de către autoritățile administrației publice locale.

[Art.6 în redacția [Legii nr.213-XVI din 13.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006]

Articolul 7. Competența autorităților administrației publice locale

De competența autorităților administrației publice locale în domeniul folosirii și protecției subsolului pe teritoriul din subordine țin:

- a) exercitarea controlului de stat asupra folosirii și protecției subsolului;
- b) acordarea perimetrelor miniere pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe utile larg răspîndite, exercitarea controlului asupra respectării modului stabilit de desfășurare a lucrărilor miniere și aducere a terenurilor degradate în timpul folosirii subsolului într-o stare bună pentru folosirea ulterioară;
- c) încetarea dreptului de folosire a subsolului, repartizat pentru extragerea substanțelor utile larg răspîndite și apelor subterane dulci în cazurile prevăzute de articolul 15;
- d) sistarea folosirii neautorizate a subsolului și ridicării neautorizate de construcții pe terenurile cu zăcăminte de substanțe utile larg răspîndite;
- e) soluționarea litigiilor în chestiunile de folosire a subsolului;
- f) soluționarea altor chestiuni în domeniul folosirii și protecției subsolului.

Articolul 8. Beneficiarii folosinței subsolului

Beneficiarii folosinței subsolului pot fi persoane fizice și juridice din Republica Moldova, indiferent de tipul de proprietate și forma de gospodărire, precum și persoanele fizice și juridice străine, dacă legislația în vigoare nu prevede altfel.

Articolul 9. Felurile de folosire a subsolului

(1) Subsolul se dă în folosință pentru:

- a) studierea geologică, geomecanică, ecologică și de altă natură;
- b) exploatarea zăcămintelor de substanțe utile;
- c) construirea și exploatarea obiectivelor și construcțiilor care nu sînt legate de extragerea

substanțelor utile;

d) îngroparea (depozitarea) substanțelor nocive și deșeurilor de producție;

e) satisfacerea altor necesități de stat și publice.

(2) Toate felurile de folosire a subsolului se realizează numai în baza proiectelor (schemelor tehnologice).

Articolul 10. Atribuirea subsolului în folosință

(1) Subsolul este dat în folosință în baza perimetrului minier și licenței.

(2) Perimetrele miniere pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe utile (cu excepția perimetrelor miniere pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe utile larg răspândite) se atribuie de către organul de stat pentru supravegherea minieră. Perimetrele miniere pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe utile larg răspândite se atribuie de către autoritățile administrației publice locale, după coordonarea cu organul de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător, și urmează să fie înregistrate la organul de stat pentru supravegherea minieră.

(3) Nu se admite exploatarea subsolului fără perimetru minier și licență.

(4) Studiarea și valorificarea industrială experimentală a subsolului se fac fără perimetru minier.

[Art. 10 modificat prin [Legea nr.213-XVI din 13.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006]

Articolul 11. Termenele de folosire a subsolului

Folosirea subsolului poate fi temporară și pe termen nelimitat. Termenele de folosire a subsolului se stabilesc de Guvern.

Articolul 12. Plata pentru folosirea subsolului

(1) Subsolul este dat în folosință cu plată. Modul de percepere și mărimea plății pentru folosirea subsolului se stabilește de legislația în vigoare.

(2) Mărimea plății pentru folosirea subsolului se stabilește în funcție de însușirile, care determină valoarea subsolului, precum și de condițiile ecologice, tehnico-miniere și de altă natură.

(3) Nu se percepe plată pentru folosirea subsolului la studierea lui, în cazul în care nu se degradează integritatea acestuia, precum și de la beneficiarii folosinței subsolului în scopuri științifice, culturale și educaționale.

[Art. 12 modificat prin [Legea nr.361-XVI din 23.12.2005](#), în vigoare 01.01.2006]

Articolul 13. Stimularea economică

(1) Stimularea economică a beneficiarilor folosinței subsolului este orientată spre sporirea eficienței folosirii subsolului și resurselor lui, spre luarea măsurilor de protecție a subsolului și mediului înconjurător de acțiunea dăunătoare a lucrărilor legate de folosirea subsolului.

(2) Formele de stimulare economică a beneficiarilor folosinței subsolului includ:

a) scutirea totală sau parțială de plăți pentru folosirea subsolului sau amânarea acestor plăți, în cazul luării măsurilor orientate spre sporirea eficienței utilizării resurselor, protecția subsolului și a mediului înconjurător;

b) finanțarea cu scop special a lucrărilor orientate spre folosirea deplină și complexă și de protecție a subsolului din contul programelor de stat.

(3) Legislația în vigoare poate prevedea și alte forme de stimulare economică a beneficiarilor subsolului.

Articolul 14. Drepturile și obligațiile fundamentale ale beneficiarilor folosinței subsolului

(1) Beneficiarii folosinței subsolului au dreptul:

a) să folosească sectoarele de subsol în corespundere cu condițiile și scopurile pentru care li s-au repartizat;

b) să folosească rezultatele activității lor, inclusiv producția fabricată și deșeurile industriei miniere.

(2) Beneficiarii folosinței subsolului au dreptul prioritar la:

a) prelungirea termenului de acțiune a autorizației, precum și la primirea autorizației pentru desfășurarea etapelor ulterioare de studiere și valorificare a subsolului;

b) înstrăinarea terenurilor necesare pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe utile în limitele perimetrelor miniere.

3. Beneficiarii folosinței subsolului sînt obligați să asigure:

a) studierea deplină și complexă a subsolului, folosirea rațională și complexă a resurselor lui în corespundere cu proiectele și schemele tehnologice, inclusiv la prelucrarea materiei prime minerale;

b) desfășurarea în condiții de securitate pentru viața și sănătatea lucrătorilor și populației a lucrărilor, legate de folosirea subsolului, precum și protecția subsolului, mediului înconjurător, obiectivelor și construcțiilor de acțiunea dăunătoare a lucrărilor menționate;

c) zădărnicierea în limitele perimetrului minier a ridicării de construcții pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe utile și pe teritoriile situate de asupra obiectivelor și construcțiilor din subteran;

d) aplicarea metodelor și tehnologiilor la studierea și valorificarea subsolului în scopul folosirii lui cât mai eficiente și evitării acțiunilor dăunătoare asupra mediului înconjurător;

e) deservirea geologică și topografică minieră și asigurarea controlului asupra lucrărilor, legate de exploatarea subsolului;

f) evidența mișcării rezervelor de substanțe utile și deșeurilor industriei miniere în timpul extragerii și prelucrărilor, ținerea cadastrelor de stat și balanțelor de substanțe utile;

g) prezentarea către organul de stat pentru supravegherea minieră a unei informații autentice cu privire la studierea și folosirea subsolului, precum și a datelor statistice cu privire la cantitatea și calitatea substanțelor utile extrase și la folosirea lor complexă, la starea securității în timpul folosirii subsolului, la măsurile de protecție a subsolului și a mediului înconjurător;

h) achitarea plăților obligatorii pentru folosirea subsolului;

i) ținerea și păstrarea documentației geologice, de topografie minieră și de altă natură;

j) lichidarea sau conservarea întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor după finisarea lucrărilor, legate de toate felurile de folosire a subsolului;

k) aducerea terenurilor și obiectivelor naturale situate pe ele, care au fost degradate în timpul folosirii subsolului, într-o stare bună pentru folosirea ulterioară.

Articolul 15. Încetarea dreptului de folosire a subsolului

(1) Dreptul de folosire a subsolului încetează în baza deciziei organului care a atribuit subsolul în folosință, în modul prevăzut de legislația în vigoare în caz de:

a) apariție a pericolului pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor și populației, precum și pricinuirea de daune mediului înconjurător în timpul executării lucrărilor legate de folosirea subsolului;

b) retragere a sectoarelor de subsol pentru necesitățile statului sau publice;

c) dispariție a necesității de a folosi subsolul;

d) lichidare a întreprinderii, subsolul căreia i-a fost repartizat spre a fi folosit;

e) folosire a subsolului în alte scopuri decît cele prevăzute;

f) expirare a termenului stabilit de folosire a subsolului;

g) încălcare a regulilor și condițiilor de folosire și protecție a subsolului.

(2) Legislația în vigoare poate prevedea și alte temeuri pentru încetarea dreptului de folosire a subsolului.

Articolul 16. Retragera subsolului

(1) Retragera subsolului pentru necesități de stat și publice se face în baza deciziei organului care a atribuit subsolul în folosință.

(2) Pagubele pricinuite beneficiarilor folosinței subsolului în urma retragerii de la ei a sectoarelor de subsol urmează a fi restituite în întregime de către întreprinderile, în folosul cărora se retrag sectoarele de subsol în modul prevăzut de legislația în vigoare.

(3) Litigiile, legate de restituirea pagubelor și de determinarea mărimii lor, se soluționează de instanța judecătorească competentă.

Capitolul II **STUDIAREA SUBSOLULUI**

Articolul 17. Sarcinile studierii subsolului

(1) Studiarea subsolului prevede obținerea sistematică a unei informații ample privind structura geologică, starea geomecanică și situația ecologică în timpul folosirii subsolului.

(2) Studiarea geologică a subsolului se efectuează la toate etapele și stadiile de valorificare a lui și prevede descoperirea acumulărilor naturale de substanțe utile, aprecierea valorii lor industriale și a perspectivelor de folosire ulterioară, stabilirea sectoarelor de subsol potrivite pentru folosirea în alte scopuri, precum și pentru obținerea unei informații de altă natură în ceea ce privește structura geologică a subsolului.

(3) Studiarea geomecanică a subsolului se efectuează cu scopul de a determina starea de deformare sub tensiune a masivului de roci și de a stabili condițiile, parametrii tehnologici și succesivitatea lucrărilor miniere la toate stadiile de valorificare a subsolului.

(4) Studiarea ecologică a subsolului se efectuează în scopul obținerii unei informații autentice necesare pentru argumentarea elaborării măsurilor complexe respective de protecție a mediului înconjurător și asigurarea păstrării la maximum de nimicire, deteriorare, degradare, poluare, epuizare și de alte procese negative în timpul valorificării subsolului.

Articolul 18. Cerințele principale față de studiarea subsolului

În timpul studierii subsolului trebuie să fie asigurate:

a) aplicarea metodelor și procedeele de studiere a subsolului care garantează protecția mediului înconjurător și exclud pierderile nejustificate de substanțe utile, reducerea calității lor, schimbări ale stării geomecanice a masivului de roci și ale altor însușiri naturale ale subsolului;

b) studierea deplină a subsolului, autenticitatea informației cu privire la subsol și prezentarea ei la timp organelor de stat respective;

c) autenticitatea determinării cantității și calității rezervelor de substanțe utile de bază și secundare și a componentelor lor, a însușirilor tehnologice ale substanțelor utile și rocilor adiacente;

d) amplasarea rocilor extrase din subsol, epurarea, utilizarea și evacuarea apelor subterane, care exclud acțiunea lor dăunătoare asupra mediului înconjurător;

e) aprecierea stării geomecanice a masivului minier și a proceselor ce au loc în el;

f) studierea, prognozarea și determinarea eventualelor acțiuni negative asupra mediului înconjurător, precum și a stabilității ecologice și receptivității sistemelor ecologice la sarcinile tehnogene;

g) ținerea și păstrarea documentației pentru toate genurile de lucrări pentru utilizarea ei ulterioară;

h) lichidarea în modul stabilit a galeriilor de mine și construcțiilor care pot fi utilizate în continuare;

i) recultivarea terenurilor degradate în timpul studierii subsolului și aducerea lor într-o stare nepericuloasă din punct de vedere ecologic, potrivită pentru folosire în economie.

Articolul 19. Înregistrarea de stat a lucrărilor de studiere a subsolului

(1) Toate lucrările de studiere a subsolului sînt supuse înregistrării la organul de stat special împuternicit.

(2) Nu se admite efectuarea lucrărilor de studiere a subsolului fără înregistrarea de stat.

Articolul 20. Rezultatele studierii subsolului

Rezultatele studierii geologice, geomecanice și ecologice a subsolului aparțin persoanelor fizice și juridice, care finanțează lucrările, în urma cărora s-au obținut date cu privire la studiarea subsolului, dacă legea sau contractul nu prevăd altfel.

Articolul 21. Evaluarea geologo-economică a substanțelor utile

(1) Pentru determinarea valorii industriale a zăcămintelor și calcularea rezervelor de substanțe utile

din ele, se stabilesc condiții la materia primă minerală, ce reprezintă totalitatea cerințelor, argumentate din punct de vedere economic, față de cantitatea și calitatea substanțelor utile, utilizarea lor în măsură deplină și în mod complex, față de condițiile geologo-miniere, tehnologice și inofensive din punct de vedere ecologic de exploatare a zăcămintelor, precum și evaluarea valorică a materiei prime din subsol.

(2) Condițiile la materia primă minieră și evaluarea ei valorică se elaborează ținând cont de utilizarea substanțelor de bază și a celor secundare, precum și a componentelor prețioase din ele, și se aprobă în modul stabilit de legislația în vigoare.

(3) În cazurile prevăzute de legislația în vigoare pentru anumite feluri de substanțe utile poate fi aplicat un alt mod de evaluare geologo-economică a zăcămintelor.

Articolul 22. Descoperitorii zăcămintelor de substanțe utile

(1) Persoanele fizice și juridice care au descoperit un zăcămînt anterior necunoscut, ce prezintă valoare industrială, precum și persoanele care au descoperit rezerve suplimentare de substanțe utile sau o nouă materie primă minerală într-un zăcămînt cunoscut mai înainte, ce fac să crească în mod substanțial valoarea lui industrială, sînt recunoscuți drept descoperitori.

(2) Descoperitorii au dreptul la remunerație. Drepturile descoperitorilor și modul de plată a remunerației se stabilesc de legislația în vigoare.

Capitolul III

FONDUL DE STAT DE INFORMAȚII PRIVIND SUBSOLUL

Articolul 23. Atribuțiile fondului de stat de informații privind subsolul

(1) Fondul de stat de informații privind subsolul se ocupă de evidența, acumularea și sistematizarea materialelor, legate de studierea, folosirea și protecția subsolului în scopul creării unei baze pentru elaborarea și realizarea programelor de stat de folosire a subsolului.

(2) Fondul de informații privind subsolul se formează din materialele prezentate de beneficiarii folosinței subsolului, care se ocupă de studierea și valorificarea lui.

(3) Modul de ținere a fondului de informații privind subsolul se stabilește de legislația în vigoare.

Articolul 24. Evidența de stat a obiectivelor de folosire a subsolului

Zăcămintele de substanțe utile, manifestarea lor, precum și sectoarele de subsol ce nu sînt legate de extragerea substanțelor utile, urmează a fi luate la evidența de stat în cadastralele de stat ale obiectivelor de folosire a subsolului și în balanțele de stat ale rezervelor de substanțe utile.

Articolul 25. Cadastrele de stat ale obiectivelor de folosire a subsolului

(1) Cadastrele de stat se întocmesc pentru zăcămintele naturale și tehnogene și manifestările de substanțe utile, precum și pentru obiectivele din subteran, care nu sînt legate de extragerea substanțelor utile.

(2) Cadastrele de stat ale zăcămintelor și manifestărilor de substanțe utile trebuie să conțină date despre fiecare zăcămînt, caracterizînd locul de aflare a lui, cantitatea și calitatea substanțelor de bază și secundare și a componentelor lor, condițiile tehnico-miniere, hidrogeologice, ecologice și alte condiții de exploatare a zăcămintelor și evaluarea geologo-economică, precum și date cu privire la fiecare manifestare a substanțelor utile.

(3) Cadastrele de stat ale obiectivelor din subteran, ce nu sînt legate de extragerea substanțelor utile, precum și sectoarele subsolului folosite pentru îngroparea (depozitarea) substanțelor nocive și deșeurilor trebuie să conțină date cu privire la locul de aflare, dimensiunile, destinația, termenele de funcționare, condițiile geologo-miniere și alte condiții naturale ale obiectivului.

(4) Cadastrele de stat se țin de organele special împuternicite. Modul de ținere a cadastralelor se stabilește de legislația în vigoare.

Articolul 26. Balanțele de stat ale rezervelor de substanțe utile

(1) Balanțele de stat ale rezervelor de substanțe utile țin cont de datele expertizei de stat și ale

întreprinderilor privind rezervele de substanțe utile.

(2) Balanțele de stat ale rezervelor de substanțe utile se întocmesc în baza dărilor de seamă de stat ale întreprinderilor, ce efectuează studierea, exploatarea, evaluarea geologo-economică a zăcămintelor de substanțe utile. Balanțele trebuie să conțină date despre cantitatea, calitatea și gradul de studiere a substanțelor utile în zăcămintele de însemnătate industrială, despre evaluarea lor geologo-economică, despre amplasarea și gradul de valorificare industrială, extragerea, pierderile și asigurarea industriei cu rezerve de substanțe utile explorate.

(3) Balanțele de stat ale rezervelor de substanțe utile se întocmesc de organe special împuternicite în corespundere cu legislația în vigoare.

Capitolul IV

PROIECTAREA, CONSTRUIREA ÎNTREPRINDERILOR, OBIECTIVELOR ȘI CONSTRUCȚIILOR, LEGATE DE FOLOSIREA SUBSOLULUI

Articolul 27. Proiectarea și construirea întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor

(1) Proiectarea întreprinderilor pentru extragerea substanțelor utile se face în baza rezervelor aprobate. Nu se permite proiectarea și exploatarea zăcămintelor de substanțe utile pe sectoare aparte. Proiectarea întreprinderii și transmiterea zăcămintului pentru exploatarea industrială fără expertiză de stat a rezervelor și aprobarea lor, se permite în cazuri excepționale, stabilite de legislația în vigoare.

(2) Proiectarea obiectivelor și construcțiilor, care nu sînt destinate pentru extragerea substanțelor utile, precum și elaborarea proiectelor de folosire a subsolului pentru îngroparea (depozitarea) substanțelor nocive și a deșeurilor se efectuează în baza cercetărilor geologo-inginerești și de altă natură de comun acord cu organul de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.

Articolul 28. Cerințele principale față de proiectarea și construirea întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor

(1) În proiectele întreprinderilor extractive de substanțe utile trebuie să se prevadă:

a) extragerea cît mai deplină și mai complexă din subsol a rezervelor de substanțe utile de bază și secundare, care se asigură prin amplasarea rațională a construcțiilor de suprafață și din subteran, prin metode de deschidere și dirijare a presiunii rocilor, a sistemelor de exploatare a zăcămintelor de substanțe utile, prin parametrii lor și succesivitatea exploatării;

b) studierea geologică, geomecanică și de altă natură a subsolului, efectuată în procesul de construcție și exploatare a întreprinderilor extractive de substanțe utile și întocmirea documentației necesare;

c) aprecierea prognozată a influenței întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor proiectate asupra mediului înconjurător;

d) luarea de măsuri pentru asigurarea securității lucrătorilor și populației, protecției subsolului și mediului înconjurător, a obiectivelor și construcțiilor, precum și prevenirea situațiilor de avarie;

e) depozitarea, evidența și păstrarea substanțelor utile extrase concomitent și temporar nefolosite;

f) posibilitatea folosirii spațiilor exploatate din subsol pentru necesități economice și de altă natură.

(2) La proiectarea și construirea obiectivelor și construcțiilor, care nu sînt destinate pentru extragerea substanțelor utile, și la întocmirea proiectelor folosirii subsolului pentru îngroparea (depozitarea) substanțelor nocive și deșeurilor, trebuie să se prevadă:

a) asigurarea stabilității rocilor pe întreg termenul de existență a obiectivelor și construcțiilor;

b) luarea de măsuri pentru preîntîmpinarea situațiilor de avarie și efectuarea măsurilor de lichidare a avariilor și de înlăturare a urmărilor lor;

c) izolarea totală a obiectivelor și construcțiilor, destinate pentru păstrarea substanțelor chimice, produselor fluide și gazoase, precum și a sectoarelor de subsol, destinate pentru îngroparea (depozitarea) substanțelor nocive și a deșeurilor;

d) luarea de măsuri ce exclud interacțiunea substanțelor nocive și a deșeurilor îngropate cu masivul de roci adiacente.

- (3) În proiectul întreprinderii pentru prelucrarea materiei prime minerale trebuie să se prevadă:
- a) aplicarea schemelor tehnologice, ce asigură extragerea rațională și complexă din materia primă minerală extrasă a componentelor lor ce au valoare industrială;
 - b) utilizarea cât mai deplină a deșeurilor de pe urma prelucrării (zgurei, prafului, apelor reziduale etc.);
 - c) depozitarea, evidența și păstrarea deșeurilor de producție temporar nefolosite, ce conțin componente utile, precum îndeplinirea cerințelor de executare a lucrărilor în condiții de securitate și luarea măsurilor de prevenire a situațiilor de avarie.

(4) La proiectarea, construirea și darea în exploatare a întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor din subteran, trebuie de asemenea să se respecte cerințele indicate în articolele 28, 33 și 36.

Capitolul V

FOLOSIREA SUBSOLULUI PENTRU EXPLOATAREA ZĂCĂMINTELOR DE SUBSTANȚE UTILE ȘI ÎN SCOPURI CE NU SÎNT LEGATE DE EXTRAGEREA SUBSTANȚELOR UTILE

Articolul 29. Exploatarea zăcămintelor de substanțe utile

(1) Exploatarea zăcămintelor de substanțe utile se face în limitele perimetrului minier, eliberat de organul de stat pentru supravegherea minieră. Exploatarea se efectuează în corespundere cu proiectele și schemele tehnologice aprobate ale întreprinderilor extractive de substanțe utile, care au fost supuse expertizei de stat, precum și în conformitate cu planurile de dezvoltare a lucrărilor miniere și cerințele legislației ecologice.

(2) Extragerea substanțelor utile larg răspândite se face în baza perimetrului minier, înregistrat la organul de stat pentru supravegherea minieră și a proiectului de exploatare și recultivare a zăcămintului.

(3) Regulile exploatării tehnice a întreprinderilor extractive de substanțe utile și planurile de dezvoltare a lucrărilor miniere se coordonează cu organul de stat pentru supravegherea minieră.

Articolul 30. Expertiza de stat și aprobarea rezervelor de substanțe utile

(1) Rezervele de substanțe utile ale zăcămintelor explorate, precum și rezervele de substanțe utile explorate suplimentar în procesul de exploatare a zăcămintelor, evaluarea lor geologo-economică și argumentarea tehnico-economică a construcției întreprinderilor extractive de substanțe utile sînt supuse expertizei de stat.

(2) În timpul expertizei rezervelor se stabilește autenticitatea datelor obținute privind cantitatea și calitatea rezervelor explorate de substanțe utile, condițiile de stratificare a lor, evaluarea geologo-economică, precum și gradul de pregătire a zăcămintului pentru valorificare industrială.

(3) Rezervele de zăcămintele de substanțe utile se aprobă de un organ de stat special împuternicit în modul stabilit de legislația în vigoare.

Articolul 31. Cerințele principale față de exploatarea zăcămintelor de substanțe utile și prelucrarea materiei prime minerale

(1) În procesul exploatării zăcămintelor de substanțe utile trebuie să se asigure:

a) aplicarea procedeeilor și metodelor de extragere a substanțelor utile, care exclud exploatarea nerațională a rezervelor de zăcămintele naturale și tehnogene, degradarea zăcămintelor explorate și a celor din preajmă și care contribuie la păstrarea rezervelor de substanțe utile conservate în subsol și la suprafață;

b) securitatea vieții și sănătății lucrătorilor și populației, protecția subsolului și a mediului înconjurător, a obiectivelor și construcțiilor;

c) păstrarea și evidența substanțelor utile extrase concomitent, temporar nefolosite, a deșeurilor de producție ce conțin componente utile, a spațiului subteran exploatat în scopul utilizării lor ulterioare;

d) utilizarea rațională a rocilor deschise, precum și amplasarea lor justă;

e) executarea lucrărilor geologice și de topografie minieră, precum și ținerea și păstrarea documentației;

f) evidența și dările de seamă de stat în problemele poziției și mișcării rezervelor, pierderilor cantitative și calitative de substanțe utile și folosirea rocilor deschise.

(2) În procesul prelucrării materiei prime minerale trebuie să se asigure:

a) aplicarea tehnologiilor inofensive pentru viața și sănătatea lucrătorilor și populației și pentru mediul înconjurător;

b) folosirea complexă a materiei prime minerale prelucrate și extragerea cât mai deplină și argumentată din punct de vedere economic a componentelor utile în producția-marfă;

c) evidența și controlul distribuirii cantitative și calitative a componentelor utile la diferite etape de prelucrare a materiei prime minerale;

d) studierea permanentă a însușirilor tehnologice și a compoziției materiei prime minerale, efectuarea examenelor tehnologice experimentale în scopul perfecționării tehnologiei de prelucrare a materiei prime minerale;

e) depozitarea și păstrarea semiproduselor și deșeurilor de pe urma prelucrării materiei prime minerale temporar nefolosite, ce exclud acțiunea dăunătoare asupra mediului înconjurător.

Articolul 32. Modul de folosire a subsolului în scopuri ce nu sînt legate de extragerea substanțelor utile

(1) Folosirea subsolului pentru construcția și exploatarea obiectivelor și construcțiilor din subteran în scopuri, ce nu sînt legate de extragerea substanțelor utile, se face în baza perimetrului minier și proiectului coordonat cu organul de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.

(2) În proiect trebuie să se prevadă măsuri ce asigură integritatea obiectivelor și construcțiilor pe întreaga perioadă de existență a lor, îndeplinirea măsurilor de prevenire și de lichidare a avariilor și de înlăturare a urmărilor lor.

Articolul 33. Condițiile de ridicare a construcțiilor pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe utile și pe teritoriile de asupra obiectivelor și construcțiilor din subteran, ce nu sînt legate de exploatarea zăcămintelor

(1) Se interzice proiectarea și construcția localităților, complexelor industriale și altor obiective ale economiei naționale, precum și ridicarea caselor de locuit și altor construcții pînă la obținerea datelor cu privire la substanțele utile din subsolul sectorului pe care urmează să se ridice construcții.

(2) Ridicarea construcțiilor pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe utile, precum și construcția sistemelor de irigație și desecare, sădirea plantațiilor multianuale, se face cu autorizația organului de stat pentru supravegherea minieră și cu acordul beneficiarilor folosinței subsolului. Totodată, trebuie să se prevadă și să se efectueze măsuri de construcție și de altă natură, care asigură posibilitatea extragerii din subsol a substanțelor utile.

(3) Ridicarea construcțiilor pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe utile larg răspîndite se efectuează în modul stabilit de legislația în vigoare.

Articolul 34. Trecerea la pierderi a rezervelor de substanțe utile

Substanțele utile extrase, precum și rezervele de substanțe utile ce și-au pierdut valoarea industrială, au fost inundate în procesul extragerii, care n-au fost aprobate în timpul prospecțiunilor geologice sau de exploatarea ulterioară a zăcămintului, urmează să fie trecute la pierderi de pe balanța întreprinderii cu introducerea schimbărilor respective în balanța de stat a rezervelor de substanțe utile în modul stabilit de legislația în vigoare.

Articolul 35. Lichidarea și conservarea întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor

(1) După finalizarea exploatării rezervelor de substanțe utile sau în cazul în care dispare necesitatea de a folosi întreprinderi, obiective și construcții la exploatarea subsolului, precum și în cazurile cînd conform calculelor tehnico-economice, ecologice și în temeuri de altă natură exploatarea ulterioară a zăcămintului sau a obiectivului este nerațională sau e imposibilă, întreprinderea extractivă de

substanțe utile sau obiectivele și construcțiile, care nu sînt destinate pentru extragere, se lichidează ori se conservează în baza unui proiect special.

(2) În cazul lichidării totale sau parțiale a conservării întreprinderilor extractive de substanțe utile sau a obiectivelor și construcțiilor, ce nu sînt destinate pentru extragere, galeriile de mine trebuie să fie aduse în starea, care asigură securitatea populației și protecția mediului înconjurător, iar în cazul conservării, de asemenea și integritatea zăcămintului, galeriilor de mine pentru întreaga perioadă de conservare. În cazul lichidării întreprinderii extractive de substanțe utile trebuie de asemenea, să fie soluționată și chestiunea cu privire la posibilitatea utilizării galeriilor de mine în alte scopuri economice.

(3) Lichidarea și conservarea întreprinderilor extractive de substanțe utile sau a obiectivelor și construcțiilor ce nu sînt destinate extragerii, se efectuează de către beneficiarul folosinței subsolului cu acordul organelor special împuternicite.

(4) În timpul lichidării și conservării întreprinderilor extractive de substanțe utile, a obiectivelor și construcțiilor din subteran, documentația topografică minieră, geologică și tehnică se completează la momentul finisării lucrărilor miniere și se transmite spre păstrare la fondul de stat de informații privind subsolul.

Capitolul VI

FOLOSIREA SUBSOLULUI PENTRU ÎNGROPAREA (DEPOZITAREA) SUBSTANȚELOR NOCIVE ȘI A DEȘEURILOR

Articolul 36. Modul de folosire a subsolului pentru îngroparea (depozitarea) substanțelor nocive și a deșeurilor

(1) Folosirea subsolului pentru îngroparea (depozitarea) substanțelor nocive și a deșeurilor, se efectuează în condițiile determinate într-o autorizație specială, eliberată de organul de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător în limitele perimetrului minier repartizat.

(2) Folosirea subsolului pentru îngroparea (depozitarea) substanțelor nocive și a deșeurilor se desfășurează numai după efectuarea expertizei ecologice de stat a proiectelor și altei documentații.

(3) Nu se permite păstrarea substanțelor nocive și deșeurilor de asupra zăcămintelor, obiectivelor și construcțiilor din subteran.

(4) Modul de îngropare a deșeurilor deosebit de periculoase și radioactive se stabilește de legislația în vigoare.

Articolul 37. Cerințele principale față de îngroparea (depozitarea) în subsol a substanțelor nocive și deșeurilor

(1) Îngroparea (depozitarea) substanțelor nocive și deșeurilor se face cu îndeplinirea următoarelor cerințe:

a) localizarea și izolarea substanțelor nocive și a deșeurilor îngropate în hotare strict stabilite și preîntîmpinarea pătrunderii lor în galeriile de mine, pe suprafața terestră și în obiectivele acvatice, inclusiv și în caz de apariție a unor situații de avarie;

b) excluderea interacțiunii substanțelor nocive și deșeurilor îngropate cu masivul de roci adiacente;

c) aplicarea metodelor și tehnologiilor inofensive din punct de vedere ecologic, care asigură protecția subsolului și a mediului înconjurător de acțiuni dăunătoare;

d) asigurarea unui sistem permanent de control asupra stării obiectelor îngropate (depozitate) și a mediului înconjurător, precum și aplicarea unor măsuri eficiente de protecție și înștiințare operativă a populației în caz de apariție a situațiilor de avarie.

(2) În cazul în care se încalcă cerințele privind îngroparea (depozitarea) substanțelor nocive și deșeurilor, ea se limitează, se sistează sau se interzice de către organele de stat special împuternicite.

Capitolul VII

SECURITATEA DESFĂȘURĂRII LUCRĂRILOR LEGATE DE FOLOSIREA SUBSOLULUI

Articolul 38. Asigurarea desfășurării în condiții de securitate a lucrărilor legate de folosirea subsolului

(1) Toate lucrările legate de folosirea subsolului se desfășoară în condiții de securitate.

(2) Răspunderea pentru asigurarea desfășurării lucrărilor în condiții de securitate revine pe seama beneficiarilor folosinței subsolului.

Articolul 39. Cerințele principale cu privire la asigurarea desfășurării în condiții de securitate a lucrărilor în timpul folosirii subsolului

La desfășurarea lucrărilor, legate de folosirea subsolului, se asigură:

- a) securitatea vieții și sănătății lucrătorilor și populației;
- b) organizarea controlului asupra securității desfășurării lucrărilor;
- c) elaborarea și luarea de măsuri de prevenire și micșorare a normelor admisibile la toate felurile de acțiuni dăunătoare în urma exploatării subsolului mediului înconjurător, obiectivelor și construcțiilor de suprafață;
- d) elaborarea planurilor și luarea măsurilor de prevenire și lichidare a situațiilor de avarie;
- e) aplicarea metodelor, tehnologiilor și mijloacelor tehnice, ce corespund regulilor și normelor desfășurării în condiții de securitate a lucrărilor și de protecție a subsolului;
- f) evidența, păstrarea și consumarea convenită a substanțelor explozive și a mijloacelor de explozare, precum și utilizarea lor corectă și nepericuloasă;
- g) introducerea în documentația tehnică, inclusiv în planurile de lucrări miniere și în planurile de lichidare a situațiilor de avarie a unor date ce precizează limita zonei de desfășurare în condiții de securitate a lucrărilor;
- h) desfășurarea lucrărilor miniere, geologice, de topografie minieră, de minare și de altă natură legate de studierea și folosirea subsolului de către specialiști în domeniile date;
- i) sistarea lucrărilor în caz de apariție a pericolului pentru viața lucrătorilor, evacuarea lor în locuri nepericuloase și luarea măsurilor necesare pentru înlăturarea pericolului;
- j) admiterea la dirijarea lucrărilor miniere și de minare a persoanelor cu pregătire specială;

Articolul 40. Serviciul minier de salvare

(1) Pentru prevenirea și lichidarea situațiilor de avarie în timpul folosirii subsolului se creează servicii miniere de salvare sau echipe miniere benevole de salvare.

(2) Serviciul minier de salvare pentru prevenirea și lichidarea situațiilor de avarie își desfășoară activitatea în modul stabilit de legislația în vigoare.

Articolul 41. Lichidarea situațiilor de avarie

În cazul apariției situațiilor de avarie în timpul desfășurării lucrărilor beneficiarii folosinței subsolului sînt obligați să înștiințeze imediat despre aceasta autoritățile administrației publice locale, alte organe competente și să ia măsuri urgente pentru sistarea lucrărilor și lichidarea acestor situații. Autoritățile administrației publice locale, precum și întreprinderile situate în raionul avariei, sînt obligate să contribuie la lichidarea situațiilor de avarie în modul stabilit de legislația în vigoare.

Capitolul VIII PROTECȚIA SUBSOLULUI

Articolul 42. Cerințele principale în domeniul protecției subsolului

(1) Cerințele principale în domeniul protecției subsolului sînt:

- a) respectarea modului stabilit de atribuire și folosire a subsolului;
- b) neadmiterea folosirii neautorizate a subsolului;
- c) preîntîmpinarea ridicării neîntemeiate și neautorizate de construcții pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe utile și pe sectoarele situate de asupra obiectivelor și construcțiilor din subteran;
- d) asigurarea studierii cît mai depline și mai complexe a subsolului și folosirii resurselor lui;
- e) neadmiterea și preîntîmpinarea acțiunii dăunătoare a lucrărilor, legate de studierea și folosirea

subsolului, asupra integrității rezervelor de substanțe utile, obiectivelor și construcțiilor de suprafață și de subteran;

f) protecția zăcămintelor de substanțe utile, obiectivelor și construcțiilor din subteran de inundații, incendii și alți factori, care conduc la degradarea calității substanțelor utile sau la deteriorarea zăcămintelor, obiectivelor și construcțiilor;

g) respectarea cerințelor legislației ecologice în timpul desfășurării lucrărilor, legate de studierea și folosirea subsolului;

h) asigurarea unei prognoze sigure și aprecierea acțiunii lucrărilor, legate de folosirea subsolului, asupra mediului înconjurător și luarea măsurilor necesare de protecție a lui și de securitate a populației;

i) evidența și întocmirea dărilor de seamă statistice de stat cu privire la rezervele de substanțe utile de bază și secundare extrase și lăsate în subsol.

(2) În cazul în care dispozițiile prezentului articol se încalcă, folosirea subsolului poate fi limitată, sistată sau interzisă de către organul de stat pentru supravegherea minieră, în modul stabilit de legislația în vigoare.

(3) Beneficiarii folosinței subsolului și organul de stat pentru supravegherea minieră sînt obligați să informeze opinia publică despre starea folosirii și protecției subsolului și îndeplinirea măsurilor de protecție a subsolului, studierea și folosirea lui rațională.

Articolul 42¹. Atribuțiile organului de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător

Organul de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător are următoarele atribuții:

a) elaborează proiecte de acte legislative și normative ce țin de domeniul studierii, folosirii și protecției subsolului;

b) elaborează metodologia de calcul al prejudiciului cauzat subsolului;

c) propune Guvernului raportarea substanțelor utile la categoria resurselor destinate exploatarei, resurselor de rezervă sau resurselor protejate;

d) efectuează controlul de stat în domeniul folosirii și protecției subsolului, inclusiv controlul geologic;

e) în comun cu organul de stat pentru supravegherea minieră, transmite zăcămintele de substanțe utile pentru valorificare industrială;

f) ține Cadastrul de stat al obiectivelor de folosire a subsolului și întocmește balanța de stat a rezervelor de substanțe utile;

g) reglementează folosirea și stabilește limitele de folosire a substanțelor utile;

h) asigură colaborarea internațională în domeniul studierii, folosirii și protecției subsolului.

[Art.42¹ introdus prin [Legea nr.213-XVI din 13.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006]

Articolul 43. Protecția sectoarelor subsolului care prezintă o deosebită valoare științifică sau culturală

(1) Aflorimentele geologice rare, formațiile mineralogice, obiectele paleontologice și alte sectoare ale subsolului, care prezintă o deosebită valoare științifică sau culturală, pot fi declarate, în modul stabilit, rezervații ori monumente ale naturii sau culturii. Orice activitate care încalcă integritatea rezervațiilor și monumentelor menționate nu se permite.

(2) În cazul în care în timpul folosirii subsolului au fost descoperite aflorimente geologice rare și formații mineralogice, meteoriți, obiecte paleontologice, arheologice și de altă natură, ce prezintă interes pentru știință și cultură, beneficiarii folosinței subsolului sînt obligați să sisteze lucrările pe sectorul unde a fost găsit obiectul și să comunice despre aceasta organelor de stat respective.

Capitolul IX

SUPRAVEGHEREA MINIERĂ DE STAT A STUDIERII, FOLOSIRII ȘI PROTECȚIEI SUBSOLULUI

Articolul 44. Organele care exercită supravegherea minieră de stat a studierii, folosirii și protecției subsolului

(1) Supravegherea minieră de stat a studierii, folosirii și protecției subsolului, se exercită de organul de stat pentru supravegherea minieră.

(2) Autoritățile administrației publice locale exercită controlul de stat în domeniul folosirii și protecției subsolului în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 45. Sarcinile supravegherii miniere de stat a studierii, folosirii și protecției subsolului

Supravegherea minieră de stat a studierii, folosirii și protecției subsolului asigură respectarea de către toți beneficiarii folosinței subsolului a modului stabilit de studiere și folosire a subsolului, îndeplinirea obligațiilor privind protecția lui și desfășurarea în condiții de securitate a lucrărilor ce sînt legate de studierea și folosirea subsolului, preîntîmpinarea și lichidarea acțiunii dăunătoare a lucrărilor menționate asupra populației, mediului înconjurător, obiectivelor și construcțiilor, precum și privind îndeplinirea regulilor de evidență a rezervelor și zăcămintelor de substanțe utile, păstrare a informației cu privire la subsol și a altor reguli și norme stabilite de legislația în vigoare.

Articolul 46. Atribuțiile organului de stat pentru supravegherea minieră

(1) Organul de stat pentru supravegherea minieră controlează:

a) îndeplinirea cerințelor privind protecția subsolului și desfășurarea în condiții de securitate a lucrărilor în procesul studierii și folosirii subsolului;

b) corespunderea autorizațiilor eliberate cu regulile și normele de folosire și protecție a subsolului;

c) respectarea cerințelor expuse în perimetrele miniere, proiectele (schemele tehnologice) în procesul folosirii subsolului;

d) caracterul legal și oportun al cerințelor, înaintate față de beneficiarii folosinței subsolului, pentru încălcările de către ei a regulilor și normelor de studiere, folosire și protecție a subsolului;

e) veridicitatea desfășurării lucrărilor și calitatea acestora în timpul studierii subsolului;

f) corectitudinea exploatarei zăcămintelor și folosirii subsolului în alte scopuri;

g) respectarea modului stabilit de evidență și de trecere la pierderi a rezervelor de substanțe utile;

h) respectarea modului stabilit de plată pentru folosirea subsolului.

(2) Organul de Stat pentru supravegherea minieră are dreptul:

a) să sisteze lucrările legate de studierea și folosirea subsolului în cazul încălcării perimetrului minier și a proiectelor de folosire a subsolului, a regulilor și normelor de desfășurare în condiții de securitate a lucrărilor și de protecție a subsolului sau pricinuirii de pagube mediului înconjurător;

b) să sisteze folosirea neautorizată a subsolului și ridicarea neautorizată de construcții pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe utile;

c) să aplice, în modul stabilit de lege, amenzi pentru încălcarea legislației privind subsolul, a regulilor și normelor de desfășurare în condiții de securitate a lucrărilor.

(3) Organul de stat pentru supravegherea minieră poate avea alte atribuții în ceea ce privește supravegherea folosirii și protecției subsolului, prelucrării materiei prime minerale, ținerea Cadastrului de stat al obiectivelor din subteran ce nu sînt legate de extragerea substanțelor utile, precum și alte drepturi în ceea ce privește preîntîmpinarea și curmarea încălcării regulilor și normelor de desfășurare în condiții de securitate a lucrărilor.

[Art.46 completat prin [Legea nr.213-XVI din 13.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006]

Articolul 47. Asigurarea geologică, topografică minieră și de altă natură a lucrărilor în timpul folosirii subsolului și controlul asupra îndeplinirii lor

(1) Beneficiarii folosinței subsolului sînt obligați să organizeze asigurarea geologică, topografică minieră, ecologică și de altă natură a lucrărilor în timpul folosirii subsolului și să exercite controlul asupra respectării modului stabilit de folosire a subsolului, de desfășurare a lucrărilor de studiere a lui, de îndeplinire a cerințelor privind protecția subsolului, de asigurare a extragerii raționale și complexe a substanțelor utile de bază și secundare și a componentelor lor, inclusiv în timpul prelucrării materiei

prime minerale, a cerințelor de desfășurare în condiții de securitate a lucrărilor legate de folosirea subsolului, asupra luării măsurilor ce asigură securitatea populației, protecția mediului înconjurător, a obiectivelor și construcțiilor, asupra respectării regulilor de evidență a rezervelor de zăcăminte de substanțe utile și îngropării (depozitării) în subsol a substanțelor nocive și deșeurilor, precum și a altor reguli și norme stabilite de legislația în vigoare.

(2) Controlul asupra folosirii corecte și protecției subsolului se exercită de către serviciile geologice, de topografie minieră și de alte servicii ale întreprinderilor în modul stabilit de legislația în vigoare.

Articolul 48. Expertiza de stat a folosirii subsolului

(1) Expertiza de stat a folosirii subsolului se efectuează în scopul asigurării studierii și valorificării raționale, inofensivă din punct de vedere ecologic și tehnologic a subsolului, precum și pentru aprecierea exactă a rezervelor de substanțe utile și se înfăptuiește de către organele de stat special împuternicite în modul stabilit de legislația în vigoare.

(2) Obiectele expertizei de stat sînt:

- a) programele de stat de studiere, folosire și protecție a subsolului;
- b) documentația de avanproiectare, proiectele și schemele tehnologice de efectuare a lucrărilor legate de folosirea subsolului, normele, regulile și altă documentație tehnico-normativă;
- c) tehnica, utilajul, tehnologiile, materialele și substanțele noi legate de studierea și valorificarea subsolului.

(3) Nu se permite proiectarea și desfășurarea lucrărilor legate de folosirea subsolului fără efectuarea expertizei de stat.

Capitolul X

SOLUȚIONAREA LITIGIILOR LEGATE DE PROBLEMELE FOLOSIRII SUBSOLULUI ȘI RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI PRIVIND SUBSOLUL

Articolul 49. Modul de soluționare a litigiilor

(1) Litigiile legate de problemele folosirii subsolului se soluționează de organul de stat pentru supravegherea minieră, instanța judecătorească sau arbitraj în modul stabilit de legislația în vigoare.

(2) Litigiile patrimoniale legate de folosirea și protecția subsolului se soluționează de instanța judecătorească competentă.

[Art.49 modificat prin [Legea nr.788-XIII din 26.03.1996](#), în vigoare 20.06.1996]

Articolul 50. Răspunderea pentru încălcarea legislației privind subsolul

(1) Persoanele fizice și juridice poartă răspundere civilă, administrativă sau penală în conformitate cu legislația în vigoare pentru:

- a) folosirea neautorizată a subsolului;
- b) studierea și cercetarea subsolului fără proiecte speciale;
- c) studierea incompletă și nerațională a subsolului, prezentarea informației neveridice cu privire la cantitatea și calitatea materiei prime extrase;
- d) nerespectarea principalelor cerințe privind proiectarea, construirea și darea în exploatare a întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor în timpul folosirii subsolului;
- e) încălcarea regulilor și normelor de desfășurare în condiții de securitate a lucrărilor legate de folosirea subsolului;
- f) încălcarea cerințelor privind ocrotirea subsolului și mediului înconjurător;
- g) neasigurarea integrității obiectivelor și construcțiilor, precum și a teritoriilor și obiectivelor mediului înconjurător ocrotite în mod deosebit, în timpul studierii și folosirii subsolului;
- h) încălcarea modului de evidență și ținere a balanței mișcării rezervelor de substanțe utile și deșeurilor producției extractive de substanțe utile, a cerințelor privind ținerea cadastrelor și balanțelor de substanțe utile;
- i) neachitarea plăților pentru folosirea subsolului;
- j) neîndeplinirea măsurilor privind aducerea terenurilor, afectate în timpul folosirii subsolului, într-o

stare ce nu prezintă pericol, potrivită pentru folosirea lor ulterioară;

k) neîndeplinirea cerințelor în ceea ce privește aducerea întreprinderilor extractive de substanțe utile, în curs de lichidare sau conservare, galeriilor subterane și sondelor de foraj, într-o stare care asigură securitatea populației, precum și cerințelor cu privire la integritatea zăcămintelor, galeriilor subterane și sondelor de foraj pentru întreaga perioadă de conservare;

l) încălcarea condițiilor de îngropare (depozitare) a substanțelor nocive și a deșeurilor, de evacuare a apelor reziduale;

m) încălcarea condițiilor de ridicare a construcțiilor pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe utile și pe teritoriile de asupra obiectivelor și construcțiilor, precum și pe locurile de îngropare (depozitare) a substanțelor nocive și deșeurilor situate în subteran.

(2) Folosirea neautorizată a subsolului și ridicarea neautorizată a construcțiilor pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe utile se sistează fără restituirea cheltuielilor suportate în timpul folosirii ilicite a subsolului.

Capitolul XI

TRATATELE INTERNAȚIONALE

Articolul 51. Tratatul internațional

Dacă tratatul internațional, parte a căruia este Republica Moldova, stabilește alte reguli decât cele ce se conțin în legislația privind subsolul, se aplică regulile tratatului internațional.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

MIRCEA SNEGUR

Chișinău, 15 iunie 1993.

Nr.1511-XII.